

Ordføreren (N. S. Larsen): Inden jeg gaar over til at omtale de Vædringsforslag, som ere stillede til det foreliggende Lovforslag, maa det være mig tilladt at gøre et Par Bemærkninger til det ærede Medlem fra Ringløbing (S. C. Christensen) i Anledning af en Udtalelse, vi nylig hørte under den foregaaende Sag, men som egentlig angik den nærværende Sag. Det ærede Medlem paastod, at Flertallet havde været saa forhippet paa at faa Statslaansloven vedtaget, at det ikke brød sig om at faa at vide, hvortil de 5 Mill., hvormed Laanet oversteg de Midler, der skulde bruges til Statens Jærnbaneanlæg og til Tilbagebetaling af gammel Gæld, skulde anvendes. Jeg vil paa det bestemteste tilbagevise denne Paastand. Flertallet her i Salen var fuldt vidende om, hvortil de 5 Mill. skulde anvendes. Det forholder sig jo saa, at det ærede Medlem ikke har stor Fortjeneste hverken af, at vi fik Statslaanet, eller i Særdeleshed af, at vi fik de 5 Mill., saaledes at der blev noget tilovers til Udlaan til Kommunerne. Jeg tør sige, at jeg for min Del har en betydelig større Fortjeneste af, at der er blevet Millioner til overs til Udlaan til Kommunerne. Men naar jeg har gjort, hvad jeg kunde, for at Statslaanet fik en saadan Størrelse, at der kunde blive Penge tilovers til Kommunerne, har jeg gjort det, netop for at vi kunde faa Midler til en saadan Anvendelse. Det er derfor en Paastand, der svæver fuldstændig i Luften, naar det ærede Medlem her vil tillade sig at sige, at Flertallet stemte for Statslaansloven paa 25 Mill. uden at vide eller bryde sig om, hvortil de 5 Mill. af Laanet skulde anvendes.

Efter denne indledende Bemærkning, som jeg ikke har ment at kunne undlade at fremsætte, skal jeg gaa over til det foreliggende Forslag med tilhørende Vædringsforslag. Udvalget har af den højtærede Finansminister modtaget Meddelelse om de Forhandlinger, der have fundet Sted mellem Ministeriet og Nationalbanken angaaende det her omhandlede Laan. Af disse Oplysninger fremgaar det klart, at Nationalbanken ikke er blot Kommissionær, men virkelig Mellemmand mellem Staten og Kommunerne, saaledes at ligesom Nationalbanken bliver virkelig Kreditor over for Kommunerne med Hensyn til Laanet, saaledes bliver den igen virkelig Skyldner over for Statskassen; den skal tilbagebetale Laanet til Statskassen til de Tider, der ere bestemte, og det bliver dens Sag at faa Pengene ind fra Kommunerne. Risikoen er Nationalbankens, hvis der skulde opstaa Vanskeligheder over for

Kommunerne. Derfor har Nationalbanken ogsaa forbeholdt sig Ret til 5 pCt. Mora-renter for det Tilfælde, at det skulde blive nødvendigt at gaa Kettens Vej over for de paagældende Kommuner. Det er vedtaget mellem Ministeriet og Nationalbanken, at Rente og Afdrag skulde indbetales af Banken til 15de Januar og 15de Juli, og fra Kommunerne Side skal Rente og Afdrag ydes Banken 1ste Januar og 1ste Juli; men det er dog muligt, at der ved nærmere Forhandling mellem Ministeren og Nationalbanken kan opnaas den Ordning, at Kommunerne erholde 8 Lovdage, saaledes som det er sædvanligt ved de almindelige Termins-laan. — Hvad Bankens Provision angaar, maa det siges, at den er meget besæden. Banken har forbeholdt sig en Provision af $\frac{3}{20}$ pCt. af de Beløb, der hvert Halvaar modtages fra Kommunerne og indbetales til Statskassen. Det bliver et meget besædent Honorar, det er erkendt fra alle Sider i Udvalget.

Bed denne Sags første Behandling var der to Duffer oppe. Det ene var det, at Laanenes Anvendelse maatte lættes mere frit end foreslaaet i Loven, saaledes at de kunde ydes Kommunerne ikke blot til Dækning af det Bidrag, som Kommunerne skulde yde til de i Fjor vedtagne Jærnbaneanlæg, men ogsaa saaledes, at Laanene kunde ydes Kommunerne til Konvertering af Gæld, der var stiftet i Anledning af tidligere Jærnbaneanlæg, ja, nogle mente endogjaa, man kunde gaa videre, saa at man ydede Kommunerne Laan til Konvertering af gammel Gæld i Almindelighed. Under de Forhandlinger, der have fundet Sted i Udvalget, har det vist sig, at det ikke var muligt at opnaa Forandring i Lovforslaget med Hensyn til Anvendelsen af Laanene. Dels har der i selve Udvalget været delte Meninger om, hvorvidt det var rigtigt at udlaane til andre Formaal end netop til de Jærnbaneanlæg, som bleve vedtagne i Fjor her i Rigsdagen, dels har Finansministeren bestemt erklæret, at Regeringen ikke vilde gaa ind paa at give Laanene en videre Anvendelse end foreslaaet i Loven. Følgen heraf er bleven, at der ikke fra nogen Side er stillet Forslag om at give Udlaanet af de 5 Millioner en videre Anvendelse end netop til Dækning af de af mig nævnte, i Fjor vedtagne Jærnbaneanlæg. — Dernæst var der ved 1ste Behandling Duffer oppe i Retning af Lovens Vædring med Hensyn til de forestaaende Tilbagebetalings- og Forrentningsvilkkaar. Efter Forslaget skulde Laanene jo tilbagebetales med $\frac{1}{2}$ pCt. halvaarlig af det oprindelige Beløb og forrentes med $1\frac{7}{10}$ pCt. halvaarlig af